

۱ پیش از ظهور اسلام، در کدام مناطق شبه‌جزیره‌ی عربستان، کشاورزی وجود داشت؟

- ۱ مکه - یثرب - طائف ۲ یمن - طائف - یثرب ۳ مکه - نجران - طائف ۴ یمن - نجران - یثرب

۲ کدام‌یک از گزینه‌های زیر به فضل بن سهل منتسب می‌باشد؟

- ۱ فضل بن سهل متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود.
۲ مأمون تحت تأثیر وی بود که مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.
۳ او که تربیت‌یافته‌ی برمکیان بود، در منصب حاکم عراق، صاحب قدرت بود.
۴ هارون‌الرشید، مقامش را به عنوان مربی و دبیر خویش، مدیون وی بود.

۳ کدام‌یک از موارد زیر در مورد دین و اعتقادات ساکنان شبه‌جزیره‌ی عربستان پیش از اسلام صحیح نیست؟

- ۱ بیش‌تر ساکنان شبه‌جزیره، به‌ویژه اهالی شهر مکه، بت‌پرست بودند.
۲ بت‌پرستان سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند.
۳ برخی از یهودیان ساکن نجران و معدودی از مسیحیان مستقر در یثرب بودند.
۴ عده‌ای از مردم عرب گرایش به آیین زرتشتی و کیش مانوی داشتند.

۴ مأمون عباسی در آغاز خلافت خود، به تشویق فضل‌بن سهل، وزیر ایرانی خود، کدام اقدام زیر را به انجام رساند؟

- ۱ جامه‌ی سیاه به تن کرد و پایتخت خود را از مرو به بغداد منتقل کرد.
۲ امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد.
۳ برادرش امین را از ولایتعهدی کنار زد.
۴ امام رضا (ع) را در شهر توس به شهادت رساند.

۵ چرا اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه‌ی فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف به ویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند؟

- ۱ زیرا مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود.
۲ چون خلافت عباسی اقدام به تبلیغات گسترده‌ای علیه فاطمیان می‌کرد.
۳ تا بتوانند دعوت اسماعیلی را خارج از قلمرو خود گسترش دهند.
۴ به منظور آن‌که دارالعلم قاهره بتواند نقشی هم‌چون بیت‌الحکمه‌ی بغداد داشته باشد.

۶ کدام‌یک از کتاب‌های تاریخ زیر، مؤلفی ناشناخته دارد؟

- ۱ روضة‌الصفاء ۲ فارس‌نامه ۳ تاریخ سیستان ۴ تاریخ رویان

۷ کدام گزینه، مربوط به شخصیتی است که در دوره‌ی صفوی به «میرداماد» شهرت داشت؟

- ۱ از شاگردان برجسته‌ی شیخ بهایی است.
- ۲ بهاءالدین محمد بن حسین عاملی نام داشت.
- ۳ صاحب دائرة المعارف بزرگی حدیثی به نام بحارالانوار است.
- ۴ از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان بود.

۸ کدام‌یک از علمای برجسته‌ی ایران در عصر صفوی، در همه‌ی علوم دینی و عقلی و طبیعی صاحب‌نظر بود و کمال‌الدین بهزاد و شاگردانش چگونه توانستند مکتب تبریز را پایه‌گذاری کنند؟

- ۱ صدرالمتألهین - خلق تصاویر از زندگی روزمره‌ی عموم مردم
- ۲ بهاءالدین محمدبن حسین عاملی - ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید
- ۳ شیخ بهایی - پدید آوردن آثار برجسته‌ی نگارگری
- ۴ محمدتقی مجلسی - نوآوری در نقاشی مینیاتور

۹ کدام‌یک از آثار زیر، به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازد؟

- ۱ المسالك و الممالک
- ۲ انساب الاشراف
- ۳ قابوس‌نامه
- ۴ ظفرنامه

۱۰ مرکز اصلی بازرگانی شبه‌جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام، کدام شهر بود؟

- ۱ مکه
- ۲ یمن
- ۳ شام
- ۴ یثرب

۱۱ مارتین لوتر در مطالعات و تأملات گسترده‌ی خود در باب آیین مسیح و کتاب مقدس، برخلاف دیدگاه غالب کلیسایان به کدام نتیجه رسید؟

- ۱ پاپ‌ها و تشکیلات کلیسا، حق دخالت در امور سیاسی را ندارند.
- ۲ آنچه مایه‌ی رستگاری انسان می‌شود ایمان است و نه انجام دادن کارهای نیک.
- ۳ تنها ایمان برای آمرزش گناهان کافی نیست، بلکه اطاعت خدا و انجام کارهای نیک برای رستگاری لازم است.
- ۴ گناهان کبیره‌ی مردم، با پرداخت پول به کلیسا آمرزیده خواهند شد.

۱۲ درآمدهای فراوانی که از سرزمین‌های ثروتمند فتح شده به خزانه‌ی مسلمانان در مدینه سرازیر شد، در زمان خلیفه‌ی دوم چه سرنوشتی یافت؟

- ۱ عامل ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی کارگزاران خلافت و بزرگان قریش شد.
- ۲ به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع شد.
- ۳ بذل و بخشش‌های فراوانی از آن به افراد مختلف، به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.
- ۴ به عنوان بیت‌المال به طور مساوی میان تمام مسلمانان تقسیم شد.

۱۳ کدام یک از کتاب‌های زیر جزو کتب تاریخ عمومی به‌شمار می‌رود؟

- ۱ جامع‌التواریخ همدانی
- ۲ فارسنامه‌ی ابن‌بلخی
- ۳ شاه اسماعیل‌نامه‌ی گنابادی
- ۴ التاجی فی اخبار الدولة الدیلمیه‌ی صابی

۱۴ سلاطین غزنوی برای اداره‌ی قلمرو رو به توسعه‌ی خود، اکثراً دیوان‌سالاران کدام سلسله‌ی پیش از خود را به خدمت گرفتند؟

- ۱ صفاریان ۲ سامانیان ۳ آل‌بویه ۴ آل‌زیار

۱۵ کدام‌یک از کتاب‌های تاریخی زیر، از متون تک‌نگاری به شمار می‌رود؟

- ۱ فتوحات شاهی از امینی هروی ۲ شاه اسماعیل‌نامه‌ی قاسمی حسینی گنابادی
۳ تاریخ رویان تألیف اولیاءالله آملی ۴ تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیک ترکمان

۱۶ حکومت نوادگان تیمور لنگ در ایران، با به قدرت رسیدن کدام دولت، به پایان خود رسید؟

- ۱ آق‌قویونلو ۲ آل‌مظفر ۳ قره‌قویونلو ۴ صفویان

۱۷ فاخرترین نمونه‌ی شاهنامه‌ی مصور شده (بایسنقری) در دوره کدام دولت در ایران خوشنویسی و مصور گردید؟

- ۱ آل‌بویه ۲ ایلخانی ۳ صفوی ۴ تیموری

۱۸ یکی از اقدامات برجسته‌ی امویان در دوران خلافت معاویه کدام است؟

- ۱ توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات ۲ فتح قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی
۳ تصرف کامل مناطقی از جنوب فرانسه ۴ خاتمه دادن به حاکمیت رومیان در دریای مدیترانه

۱۹ کدام مورد به عمر بن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه‌ی خاندان اموی، نسبت داده شده است؟

۱ اهانت به علی (ع) را که معاویه رسم کرده بود، منع کرد.

۲ دستور داد از نومسلمانان جزیه کمی دریافت شود.

۳ با جنبش اعتراضی مخالفان حکومت اموی با مدارا رفتار می‌کرد.

۴ موجب تحول پایدار در سیاست امویان شد.

۲۰ از برجسته‌ترین نمونه‌ی فیلسوفان اسلامی است که برای حفظ دانش کلاسیک در عصری مجدانه اهتمام کرد که مسیحیان غربی از درک و فهم آن عاجز بودند.

- ۱ فارابی ۲ ابوریحان ۳ ابن رشد ۴ ابن سینا

۲۱ یاسای چنگیزخان چه نظری نسبت به طوایف دارند؟

۱ طوایف مغول را بر دیگر طوایف برتری می‌دهند.

۲ تنها طایفه مورد قبول مغولان و طوایف صحراگرد مهاجم هستند.

۳ همه طوایف را یکی شناسند و بر یک‌دیگر فرق نهند.

۴ همه‌ی اقوام و ملت‌ها را غیر از طوائف مغول، تحقیر کرده و پست می‌دانند.

۲۲ از جمله حکومت‌هایی که در دوره‌ی افول قدرت عباسیان در ایران روی کار آمدند بودند. آن‌ها
۱ طاهریان - ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه‌ی خراسان و ماوراءالنهر داشتند.
۲ طاهریان - نخستین سلسله‌ی مسلمان ایران را تشکیل دادند.
۳ سامانیان - در اداره‌ی قلمرو خود استقلال کامل داشتند.
۴ سامانیان - بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند.

در کدام جنگ، پیامبر اسلام (ص) علی‌رغم نظر خود تسلیم نظر اکثریت جوانان شد که می‌خواستند در بیرون از شهر با سپاه دشمن بجنگند؟

- ۱ جنگ بدر ۲ جنگ احد ۳ جنگ حنین ۴ جنگ احزاب

کدام مورد، از عوامل مهم بیم مشرکان از پیروی دین اسلام در سرزمین مکه بود؟

- ۱ ترس از پذیرفتن دین اسلام به سویلهی قبایل شبه جزیره
۲ متزلزل شدن موقعیت تجاری و سیاسی

- ۳ رقابت‌های قبیل‌های و حسادت طایفه‌ای ۴ حسادت به خاندان بنی‌هاشم

چه عاملی زمینه‌ساز هجرت تاریخی پیامبر اسلام به یثرب (مدینه) شد؟

- ۱ رحلت ابوطالب و آزار سران قریش

- ۲ بعد از رانده شدن پیامبر از طائف و بی‌احترامی و اهانت به ایشان

- ۳ با تشدید آزار مشرکان، گسترش دعوت اسلام در مکه با موانع اساسی روبه‌رو شد.

- ۴ در جریان مراسم حج، تعدادی از مردم یثرب، دعوت پیامبر را پذیرفتند.

- ۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیش از ظهور اسلام، در برخی از مناطق شبه‌جزیره‌ی عربستان مانند یثرب، یمن و طائف، کشاورزی وجود داشت.
- ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مأمون عباسی تحت تأثیر فضل بن سهل، وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد.
- ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آستانه‌ی ظهور اسلام، تعدادی از قبیله‌های عرب به آیین یهودیت و مسیحیت گرویده بودند. برخی از یهودیان ساکن یثرب و معدودی از مسیحیان مستقر در نجران از آن جمله‌اند.
- ۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مأمون به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد. گفته می‌شود که مأمون به تشویق فضل‌بن سهل، اقدام به این کار کرده است.
- ۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود و از این‌رو، اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه‌ی فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف به ویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند.
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ سیستان از کتاب‌های مشهور تاریخ محلی است و مؤلفی ناشناخته است
- ۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. میرداماد مشهور به معلم ثالث و از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان بود.
- ۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یکی از برجسته‌ترین علمای ایران در عصر صفوی، بهاء‌الدین محمد بن حسین عاملی معروف به شیخ بهایی است که در همه‌ی علوم دینی و عقلی و طبیعی عصر صاحب‌نظر بود. کمال‌الدین بهزاد و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب تبریز را پایه‌گذاری کردند.
- ۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اندرزنامه‌ها بیش‌تر به اخلاق‌کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته‌ی عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.
- ۱۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مکه به بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه‌جزیره‌ی عربستان، سود سرشاری کسب می‌کردند.
- ۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لوتر در طی مطالعات و تأملات گسترده‌ی خود در باب آیین مسیح و کتاب مقدس، به این نتیجه رسید که برخلاف دیدگاه غالب کلیسایان، آنچه مایه‌ی رستگاری انسان می‌شود ایمان است و نه انجام دادن کارهای نیک.
- ۱۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوران خلافت عمر و عثمان درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه‌ی مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه‌ی دوم این درآمدها را به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه‌ی توزیع عطایا توسط خلیفه‌ی دوم، اگر چه بر پایه‌ی مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد. یادآوری: گزینه‌ی ۴ مربوط به خلافت امام علی (ع) و گزینه‌ی ۳ مربوط به دوران خلافت خلیفه‌ی سوم است.
- ۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از تاریخ‌های عمومی مشهور می‌توان به کتاب جامع‌التواریخ تألیف خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی اشاره کرد.

۱۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سلاطین غزنوی که دست پرورده‌ی شیوه‌ی فرمانروایی ایرانی - اسلامی بودند، به خوبی درک می‌کردند که در اداره‌ی قلمرو رو به توسعه‌ی خود به استفاده از نظام اداری ایرانی و بهره‌گیری از دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو بسیاری از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و حتی برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل‌بویه را به خدمت گرفتند.

۱۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از مشهورترین تکنگاری‌ها می‌توان به کتاب فتوحات شاهی از امینی هروی درباره‌ی شاه اسماعیل صفوی اشاره کرد.

۱۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقریباً هم‌زمان با زوال حکومت ایلخانان در ایران، حاکمان مغولی ماوراءالنهر نیز رو به ضعف نهادند و رقابت و درگیری شدیدی میان سران و فرماندهان قبایل برای کسب قدرت به وجود آمد. حکومت نوادگان تیمور بر ایران، در اوایل قرن دهم هجری با به قدرت رسیدن صفویان در ایران و تسلط ازبکان بر ماوراءالنهر به پایان رسید. مدتی بعد بابر یکی از شاهزادگان تیموری حکومتی را در هند بنیان گذاشت که به گورکانیان هند یا (مغولان کبیر) معروف شد.

۱۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنر نگارگری در روزگار جانشینان تیمور چون شاهرخ و نوادگانش از جمله بایسنقر میرزا، در سراسر ایران به ویژه در خراسان گسترش شگفت‌انگیز یافت. در این دوره مصور کردن کتاب‌های گوناگون از نجوم گرفته تا شاهنامه و دیوان‌های شعر به لحاظ کمی و کیفی افزایش پیدا کرد و کتاب‌هایی با قطع بزرگ پدید آمد. فاخرترین نمونه‌ی شاهنامه‌ی مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه‌ی بایسنقری است که به دستور شاهزاده بایسنقر، پسر شاهرخ که سیاستمداری هنرمند و هنرپرور بود، خوشنویسی و مصور شد.

۱۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در زمان امویان، درگیری و جنگ‌های زیادی میان مسلمانان و سپاه امپراتوری روم شرقی اتفاق افتاد. حتی سپاهیان مسلمان چندین بار شهر قسطنطنیه، پایتخت امپراتوری روم شرقی را از زمین و دریا محاصره کردند، اما موفق به فتح آن شهر نشدند. یکی از اقدامات برجسته‌ی امویان توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود، معاویه این اقدام را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا، انجام داد.

۱۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در میان خلفای اموی، عمر بن عبدالعزیز، شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد تصمیم گرفت که به کتاب خدا و سنت پیامبر عمل نماید. از این رو، اقدام به تغییر و اصلاحاتی کرد، از جمله دستور داد که فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود. او هم‌چنین دشنام‌گویی و اهانت به علی (ع) را که معاویه به اجبار رسم کرده بود منع و فدک را به اهل بیت بازگرداند. ولی خلفای بعدی، سیاست او را کنار نهادند. اما این سیاست‌ها نام نیکی از او برجا گذاشت.

۲۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از آن‌چه یاسای چنگیزخان است همه‌ی طوائف را یکی شناسند و بر یک‌دیگر فرق نهند و عدول نجویند.

۲۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از جمله حکومت‌هایی که پس از افول قدرت عباسیان در قرن‌های سوم و چهارم هجری، در گوشه و کنار ایران روی کار آمدند، صفاریان، سامانیان، علویان طبرستان، زیاریان و آل بویه بودند. سامانیان: ۱- ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه‌ی ماوراءالنهر داشتند. ۲- با فرمان خلیفه‌ی عباسی به حکومت رسیدند. ۳- در اداره‌ی امور قلمرو خود استقلال کامل داشتند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیامبر (ص) پیش از جنگ احد، با یارانش دربارهٔ چگونگی مقابله با مشرکان به مشورت پرداخت. نظر پیامبر (ص) بر آن بود که در مدینه با دشمن روبه‌رو شوند، اما تسلیم نظر اکثریت جوانان شد که می‌خواستند در بیرون از شهر با سپاه دشمن بجنگند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برخی آیات قرآن بیان‌گر آن است که مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروزی اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند. علاوه بر آن، رقابت قبیله‌ای و حسادت طایفه‌ای را نیز نمی‌توان در دشمنی با رسول خدا در مکه نادیده گرفت. برخی طایفه‌های قریش، مخصوصاً بنی‌امیه، به خاطر این‌که فردی از طایفه بنی‌هاشم به پیامبری رسیده، سخت حسادت می‌کردند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴

